

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dožele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja nižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Resolucija naših trinajsterih Švabov.

Vtorek so imeli naši ljubljanski gospodje nemškutarji, ali kakor so se v novejšem času sami okrstili „Deutsch-Krainerji“, glavni zbor svojega političnega društva v kazini. Ker je večina udov tega društva uradnikov, zato se je vendar le teh malo udeleževalo shoda; zaradi tega je bilo, kakor smo slišali, kljub vsej agitaciji prišlo samo 13 (reci trinajst) nemških in ponemčenih mož skupaj, torej kakor veste baje nesrečno število, in teh trinajst ljubljanskih Švabov je sklenilo mogočno resolucijo, katero je predlagal dr. Schaffer, kateri v patrijotičnem premagovanju samega sebe nalašč zato nij še nastopil svojega vsakozimskega potovanja zaradi zdravja v toplo Italijo, da bi bil še pri tem ubožnem političnem zboru navzočen in vsaj jeden pristaš male ustavoverne stranke več zbran pri „glavnem“ zboru konstitucionalnega društva. Resolucija gospoda dr. Schafferja, katero so vsi ponemčeni in nemški gospodje trinajstičijednoglasi sprejeli, glasi se:

„Konstitucionalno društvo v Ljubljani pozdravlja veselo (?) prihodnji zbor vse avstrijske ustavoverne stranke. Ono pričakuje od tega za gotovo (?) trajno (!) trdno organizacijo celotne stranke, katera jej bode omogočila z vspehom nasproti stopiti prizadevanju zoper državno jednoto, zoper neokrušen obstanek državnih osnovnih postav, in zoper opravičeno položeno nemškega kulturnega elementa v Avstriji; katera jej bode dalje omogočila, potolažiti in neškodljive storiti razburjene narodne strasti in zadržke materialnega blagostanja od-

straniti.“ Nadalje resolucija obeta, da bode potem ustavoverna stranka za svobodo (!) delala, in na koncu obeta tudi svojo podporo in pospeševanje sklepov parteitagovih.

Nu, sicer bi se dalo nekoliko prepirati o tem, ali bode podpora ljubljanskih ustavovernemških kazinskih trinajstičev ustavoverno stranko na Dunaji rešilo, ali ne. Pa v sili je vse dobro, tudi mala obupna zastavica kranjskih trinajst Švabov utegne biti razcvljenim nemškim ustavakom in „chabrusitterjem“ potrebna in zaželena podpora. Privoščimo jim veselje.

Da pa si dan denes, pod Taaffejevo vlado, kdo kaj „prizadeva zoper državno jednoto“, tega dr. Schaffer sam ne verjame. Za to mu vendar še preveč prisojamo. Da se je pri nas na Kranjskem ali kjer koli v Avstriji pod to vlado kaj „zoper obstanek državnih osnovnih postav zgodilo“, tega pak ne verjame niti poslednji, najmlajši in politično najnaivnejši izmed trinajsterih, niti Konškov sin ne. Kar se tiče „opravičenega položaja nemškega kulturnega elementa“ pri nas, ve cela kranjska dežela, razen morda oslepljenih po duhu „furor teutonius“ trinajsterih kazinarjev, da zdanja vlada še več stori za ta element nego li g. dr. Schaffer terja, ker pusti celo, da neopravičeno položeno še na dalje traje. Koncem pa lahko spet v imenu vse dežele razbegane gospode trinajstiče zagotovimo, da narodnih strastij v deželi še le tačas več ne bode, kadar jih bodo oni nehali buditi in razpihavati s svojo arogantnostjo, s katero hote oni (5%) vladati nad nami (95%) Slovenci.

Sicer pa cela stvar menda nema drugega pomena, nego da so hoteli naši nemškutarji spet enkrat povedati, da so še živi.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 28. oktobra.

Nemec dr. Kronawetter je konstatiral v svojem govoru dunajskim volilcem, da se imajo tisti možje na Dunaji, ki le 10 gl. davka plačujejo, zahvaliti grofu Hohenuwartu za volilno pravico, ne pa „ustavovernej stranki, katera vedno polna usta svobode ima, ali nikoli svobode ne uresničuje“. O čeških poslancih je rekel: „Jaz vas morem zagotoviti, gospoda moja, da so češki poslanci pošteni pravični ljudje, ki so mi desetkrat ljubši, kakor pa gospodje „verwaltungsratske“ stranke“. Dalje je vprašal Kronawetter, zakaj ustavoverci vpijejo o nevarnosti svobode in nemštva? Zato, odgovarja, ker niso Plener in tovariši še na krmilu. — O zdanjej vladi hvali Kronawetter to, da vsaj z davkovskim goldinarjem pošteno gospodari, prejšnja ustavoverna vlada ga je pa zapravljala.

V budgetnem odseku avstrijske delegacije je prišla 26. t. m. naša vnanja politika v razgovor. Delegat Plener je interpeliral našega vnanjega ministra barona Haymerle: 1. Kaj je z ulcinjskim vprašanjem? 2. Ali je z izvršeno predajo Ulcinja skupna akcija velevlastij uže dovršena? Na prvo vprašanje je odgovoril baron Haymerle, da se skoraj ne more dvomiti o resnej nameri porte glede izročitve Ulcinja, in da se s predajo Ulcinja neha demonstracija s flotami. Minister pravi, da se ima Ulcinj Črnogorcem izročiti 28. oktobra. O grškem vprašanju je govoril minister z neko simpatijo za helenski narod, ki je prvi kulturo v Turčijo nosil. Avstrija, dejal je, hoče podpirati kulturni razvoj balkanskih narodov brez narodnih predsodkov in (kaj se to pravi? Ur.) pospeševati, torej tudi Grke, za kar bode svoj diplomatični vpliv vedno zalagala. — Delegranec Demel vpraša potem ministra o ciljih avstrijske orientalne politike. Tu nij Haymerle nič odločnega odgovoril, češ, Bog vé, kaj prihodnost prinese.

Listek.

Iz dnevnika kranjske učiteljice.

(Dalje.)

1. novembra 187.

Ljudsko knjigo Pestalocijevo „Linhard in Gertruda“ sem torej prebrala. Krasna knjiga to! Slaven tudi nje spisatelj! Po vsem potrjujem tudi jaz, kar je kraljica Lujiza rekla o tej knjigi, prebravši jo: „Kako dobro je on vendar mislil s človeštvom! V imenu vsega človeštva zahvaljujem se mu za to“. Kaj se mi je uže vse pripovedovalo o tem možu? — Kako krivo so ga vendar nekateri sodili! Vi maloverni! Vi zanemarjate moč, katero je on oživel! Ako tem močem ne zaupate, no, potem je tudi teško, da bi Bogu zaupali, kateri je položil take moči v otroška srca! — Kako vse drugače mislim pa jaz sedaj! V prihodnje si hočem vsa Pestalocijeva dela izposoditi!

Da bi se skoraj kdo usmilil tako zaničevanega in zatiranega slovenskega naroda ter mu spisal kako knjigo o izreji, katero tako krvavo potrebuje in željno pričakuje! Gotovo bi si ta večjo zahvalo od slovenskega občinstva zaslužil, kakor pa oni, kateri znajo čez vse novo le pikro zabavljati in v nič devati, drugega pa za omiko in napredek svojega ljudstva ne store.

12. novembra 187.

Denes sem prejela od brata iz Amerike pismo. Še živi ter mi piše, da me hoče obiskati in soboj odpeljati. Kakšen posel ima, s čem se živi, o tem mi ničesa ne piše, slaba tolažba je to za-me. Ubogi brat, kateri si po svojej lehkomišelnosti sebe in mene ob dedščino pripravil! — Bog zna, koliko si uže zaradi tega prestal! — Uže doigo sem ti vse odpustila, dasiravno sem zaradi tebe tudi jaz morala uže mnogo, mnogo trpeti! Vsaj je bilo to trpljenje le stopinja do boljšega spoznanja!

Ali si nijsem pridobila v novem stanu obilno resnic, katere presegajo vrednost zgubljené dedščine? Kar je rekla kraljica Lujiza o Pestalociju, potrditi moram tudi jaz: „Trpljenja in stiske so božji blagoslov, ako jih voljno prestanemo“. — Kaj je prestal vse v 8. letih, kar je taval po tujej deželi! — Veselim in bojim se njegovega prihoda.

21. novembra 187.

Česar sem preje tako teško pričakovala in tako željno si želela, tega se sedaj najbolj bojim: biti premeščena na kako drugo mesto ali večjo šolo. Sedanja moja služba se mi je po vsem prav priljubila, ne bi je rada tako kmalu z drugo zamenjala. Kako ljubo me pogledujejo nežne dušice! In to so oni otroci, od katerih sem mislila, da so nezmožni za vsak boljši in zlahtnejši občutek!

Pa tudi jaz čutim in spoznam, da preje nijsem prav ravnala z njimi. Ljubi, nedolžni angeljčki so v človeškej osebi! — Kje je le

Diplomacija ne more vsega obračati. O Turčiji pravi, da se prenašlo govori o smrti ali razpadu kake države; tako tudi Turčija uže dolgo „umira“, a nihče ne ve, kedaj bode umrla. Nikdo ne more želeči si, da bi prišlo na dnevni red vprašanje: kaj naj bi prišlo na mesto Turčije? Mej Nemčijo in Avstrijo pravi da je absolutno skupno postopanje v orijentalnih rečeh in da Nemčija podpira avstrijske interese. Gledé Rumunije je dejal naš vnanji minister, da mora v dunavske komisiji predsedništvo imeti Avstrija, Bolgarija pa bode morala dunavske tvrdnjave porušiti, ali zdaj nema denarja za to.

Iz **Linca** poročajo nemško-liberalni časniki, da gledé prihodnjih volitev treh poslancev iz gornje-avstrijskega velikega posestva liberalci nemajo upanja zmagati.

Vnanje države.

Črnogorska vlada malo zaupa porti. Denes 28. oktobra se v Konji prične novo dogovarjanje; da bi se pa turški izgovori ne ponavljali več, zato je črnogorski vnanji minister Radonić predlagal ervopskim velelastim, da k tem dogovarjanjem odpošljejo oficirjev, da bodo dogovarjanje nadzorovali. Črnogorski vojni nadpoveljnik Petrović pa je povabil Rizo pašo, naj sam pride k dogovarjanju, ker je doslej vse dogovarjanje s turškimi pooblaščenici bilo neuspešno.

O **grškem** vprašanji piše „P. C.“ iz Londona: Kakor se govori, je grška vlada opominjala angleško, da se je vršila berlinska konferenca na angleško inicijativo, da je več članov zdanje angleške vlade Grške obljubilo svojo pomoč, da bi ta dobila priznано si ozemlje in da je bila posledica teh obljub grško pripravljane na vojsko, katero je grško vrglo skoaj v materijalno pogubo. Angleška vlada se prosi torej, naj izvleče Grško iz teškoč, kamer jo je vrgla angleška akcija in da naj se loti vspešnih sredstev za izvedenje berlinske konference. Angleška vlada je bila s to prošnjo v velikej zadregi. Gladstone sicer hoče nadalje reševati grško vprašanje, a on hoče delati tudi po svojej glavi, ne da bi Angleško zopet kako zavezal.

Bismarkova „Nordd. Allg. Ztg.“ uže izraža svoje nemško veselje nad tem, da je avstrijski minister vnanjih stvari naglasil porazum Avstrije z Nemčijo in pravi: „Tendenco avstrijske orijentalne politike, neprijazna vsem skrajnostnim podjetjem, kaže se povsod.“ List naglaša, da je tudi Nemčija sporazumna z Avstrijo. — Tako dolgo, dokler je Nemcem na korist, to se vé.

Dopisi.

Z Dunaja 26. okt. [Izv. dop.] Kakor se vse nemštvo hoče zadnji čas zatirano čutiti ter sklicuje brezštevilne „parteitage“, utemeljuje „schulvereine“ in jednaka društva, tako tudi tukajšnje nemško dijaštvo nehče zaostati.

mogoče, da se tudi v preprostem, nizkem stanu nahajajo tako plemenite dušice? — Res je sicer, da se dostikrat ne izrazujejo posebno v olikanem tonu; vendar na zadnje je vse le na stvari, ne pa toliko na obliki izraza ležeče. Dostikrat imenitni marsikaj še drugače povedó. In se li izrazi ne menjavajo kakor „mode“ danes! V nižjih stanovih vidi se marsikatera maroga očitno pred vsem svetom, ko je nasproti ona pri imenitnih pobarvana z najlepšimi barvami. Res sem bila dozdej krivična do revnih in ubogih otrok. Dobro, da sem se o tem prepričala in da mi je gospod ravnatelj tako brez ovinkov oči odprl. Vedno si hočem odslej prizadevati, da vse storim, kar je v mojej moči za ljubo mladost! Kakor izrejnica morem glede ljubezni nekoliko storiti, a preveč nikoli! — Svojim učenkam hočem torej svoje srce darovati, ljubezen pa onim, kateri mi svojega srca odpreti nečejo. Kdo more blagoslov in nasledke take ljubezni naštetiti?

Vi ste čitali in tudi nekoliko poročali, kako se je vedlo pri letošnjih inauguracijah; sporočajte tedaj tudi, kako spodkopavajo tla mejnarodnim društvom in jih pridobivajo za svoje namere.

Več let namreč uže obstoji internacijonalno „akademicko“ društvo „akademische Lesehalle“. Ker je bilo društvo nepristransko in ima prostore prav v univerziteti ter mimogredé rečeno zastoj — zbiralo se je v njem vedno največje število dijakov vseh narodnostij, da čitajo raznojezične novine in se snidejo sè svojimi. A mej tem, ko so slovanski dijaci, katerih je skoro polovico bilo, veseli bili, da imajo v prostih urah mirno pribežališče, spodmikavali so jim nemški tla bolj in bolj, pridobili si ves nemški ali upravo judovski odbor, ki je sklenil dné 13. t. m., da se opusté do mala vsi slovanski listi, pred vsem se vé slovenski, akopram dohajajo skoro vsi brezplačno, ter da se mesto njih naroče še v več odtisih „liberalni“, socijalni nemški listi, kojih je itak uže na kupe iz vseh krajev Nemčije. Tako so nas Slovane potisnili prav na ulico in ne ostaja nam drugzega kot nedolžen protest, oni pa naj se veselé priborenega veselja in spominjajo se ranjcega „Lesevereina“, ki je pred leti zaradi jednake metamorfose moral prenehati.

Pa tudi nas mora spominjati ta metamorfosa one nelastne nam zlate lastnosti: sloge. Leta in leta so pretekla, kar se je ustanovil „akademicky spolek“, ki bi imel biti zbirališče vsem slovanskim dijakom, a do sedaj je bil le Čehom in zato ostal skromnejši, kakor bi imel po pravici biti. Tu bi imelo biti naše shajališče, tu bi se razgovarjali in sporazumeli, kakor brat z bratom, in na nas mnogoštevilnih Slovenceh, sosebno na našej „Sloveniji“, ki se je ob jednacih priložnostih vedno skazovala, je, da damo drugim lep zgled ter vstopimo takoj korporativno! Domača naša uredništva pošljejo tudi gotovo raji novine svoje domoljubnemu društvu, kakor so jih pošiljala tujemu. A ne samo to; omenjeno društvo ima v svojej knjižnici mnogo jugoslovanskih knjig, o kojih v „Lesehalli“ nij ni sluha bilo. In komu li so te bolj potrebne nego nam? Ako nam je v istini do onih zlatih besed Raičevih, do onega bratskega vezila, „da Slovenci mahoma sprejmemo srbo-hrvatski jezik — za strogo znanstvene stvari, ker tako odpira se nam večje občinstvo iz širji domovine,“ ako nam je sploh do tega, komu li more bolj biti nego učečej se mladini, v katero naši stareji

toliko potov preradi obilo stavijo in upajo? Jaz menim, da mora ta prvi korak tudi onim najseparatističnejim Slovenom ugajati, korak namreč, da se vsak naših vseučilišničkov nauči do dobra hrvatsko-srbskega jezika ne samo v dobro skupne ideje, temuč v svojo materijalno korist, za — vsakdanji kruh. Temu kakor drugim bratskim jezikom, priučiti se, je pa le mogoče, kjer so pripomočki za to in to je v omenjenem društvu. Če hočemo tedaj občevasoči sè svojimi brati, utrditi si jeklene slovanske značaje, če si hočemo prisvojiti koristnih vednostij, uvrstimo se v njih kolo!

Občni zbor dramatičnega društva

je bil v nedeljo dopóludne v društveni sobi v ljubljanskej čitalnici. Zboru je predsedoval g. Ivan Murnik. Tajnik odborov g. prof. Vodušek je poročal o delovanji letošnjega odbora. V mnogih sejah, katerim je zavoljo bolehnosti lani izvoljenega predsednika g. Jurčiča predsedoval g. Murnik, imel je sklepati odbor o raznih več ali menj važnih zadevah. Mej drugim je sklenil stopiti v dogovore s slovenskimi pisatelji zaradi spisovanja izvornih ali prelaganja boljših iger iz drugih jezikov in je tedaj objavil poziv v tem smislu po slovenskih časnikih. Oglasilo se je več pisateljev in prelaga se iz ruskega na pr. trilogija Tolstega „Smrt Ivana Groznega“, „Revizor“ Gogolov, „Ne sedaj v tuje sani“ Ostrovskega itd., izročila se je uže odboru prestava Lessingove „Emilije Galotti“. Družabnikom so bili razposlani 4 snopiči (44., 45., 46. in 47. zvezek) sledečih gledališnih iger: „Berite Novice“, „Dva zeta“, „Nemški ne znajo“, „Ženski jok“, „Moja zvezda“, „Kje je meja?“, „Gospod Zamuda“, „Krojač Fips“, „Marijana“. Ti veljajo lanskemu letu; za to leto sta uže natisnjeni igri „Št!“ in „Tonica“, za natis se pripravljajo: „Blaznica v I. nadstropji“, „Eno uro doktor“, „Damoklejev meč“, „Emilija Galotti“, „Plavaj ali utoni“ itd.

Znano je, da je odbor letos vsled naloge, dane mu od visokega deželnega odbora razpisal nagrado 600 gld. slovenskim dramatičnim igram in sicer 400 gld. za večjo dramo, ki bi polnila cel večer in 200 gld. za igro vsaj v dveh dejanjih. Odbor le želi, da bi se oglasilo prav veliko konkurentov. Tudi letos obrnil se je odbor dramatičnega društva do visokega deželnega zbora, naj bi blagovolil izreči društvu podporo za društvene namene. Ta prošnja se je izročila veleslavnemu deželnemu odboru z naročilom jo rešiti z ozirom na

25. novembra 187.

Zapisala sem v svoj dnevnik nekoliko izrekov, katere sem si zapomnila, pogovarjaje se z gospod nadučiteljem; te večkrat prebiram in premišlujem, kar mi donaša obilno veselja in dobička.

1. Stan učiteljski je sicer težaven in pozitiven stan; kdor ga prav spozna, njegovo ceno visoko spoštuje. Moder in priden učitelj človeškemu rodu veliko več koristi, kakor najslavnejši vojskovodja, kateri sovražnike strahuje ter premaguje kraljestva. Učitelj v tistem neznanem kraju dobro sadi in polivaje skrbi za boljše ljudi in bolje čase. Naj si ga svet ne pozna in večjidel slabo plačuje; v knjigah večnega življenja se sveti njegovo ime. Pa tudi vsem slabim in zanikernim učiteljem gorje, po katerih se svet pohujšuje! V najglobokejše peklenko brezno pridejo slabi starši, vrh slabih staršev pa zanikerni učitelji. (Slomšek.)

2. Vsak nauk toliko globokeje sega v srce, kolikor bolj učenci učenika ljubijo. (Petrarka.)
3. Otroke moramo spoštovati. (Juvenal.)
4. Veliki znesek vseh učiteljskih čednostij je: ljubezen in veselo srce. Stopi v šolo kot angelj in vsi tvoji učenci bodo angelji. (Škof Sailer.)

5. Zadovoljnost je redka. Kjer pa je, vse oživlja in s pravim duhom napolnuje. (Kellner.)
6. Rodovitnemu, lepemu vrtu je šola podobna in učitelj vrtnarju. Ali oba, učitelj in vrtnar, morata modro ravnati, če želita koristna zelišča, dobre ljudi, pridobiti. (Agrež.)

7. Branje in pisanje je le lupina, jedro pa krščanska omika in zlahčno srce. (Slomšek.)
8. Mladost je mebka in podobljiva, kakor vosek; lahko se naredi iz nje vsaka oblika. Zato se ne obotavljaj in jo zgodaj vadi čednostij. (Sv. Basilij.)

9. Vrli učitelj ne sme biti les, še menj pa led; sicer bi v šoli zima bila in dobrega

v deželnem zakladu za leti 1880. in 1881. proračunanih 2000 gld. S pomočjo dragovoljnih diletantov so se priredile tri predstave, prvič 11. januarja, ko se je predstavljala v ljubljanskej čitalnici veseloigra „Ogenj nij igrača“, dne 7. marca, ko je dramatično društvo s čitalnico in „Sokolom“ vred na korist stradalajočih Istranov in Notranjcev sodelovaje priredilo veselo igro „Igralka“ in tretjič se je igrala v prid siromakom ljubljanskim 4. aprila v deželnem gledališči veseloigra v 3. dejanjih „Striček“.

Sklenl je odbor ranjcemu pisatelju Valentinu Mandelcu postaviti na karlovačkem pokopališči primeren spomenik in je storil v ta namen uže prve potrebne korake. Denarja je nabranega 167 gld. 83 kr.

Nemila smrt pokosila je vrlega narodnjaka g. Josipa Strzelbo in pa g. dr. Jakoba Razlaga, moža redkega rodoljuba. Odbor je poslal na njegovo rakev krasen venec. — Odborniki so se tudi udeležili delovanja za Kopitarjevo slavnost.

Zbor je vzel poročilo na znanje.

Iz poročila blagajnikovega omenjamo to le: Društvo je imelo za čas od 1. julija 1879 do zadnjega septembra 1880 dohodkov v gotovini 1122 gld. 83 kr. in v dolžnih pismih 1792 gld. troškov pa v gotovini 1170 gld. 48 kr. Premoženja je bilo dne 30. septembra 1880 vkup 5885 gld. 14 kr. Proračun pa kaže 700 gld. primanjkljaja.

Za presojo računov sta bila imenovana gospoda Luka Robič in Dragotin Žagar in v odbor so bili voljeni skoraj enoglasno od nas uže vtorek naznanjeni gospodje.

Domače stvari.

— (Neredi na tukajšnji pošti.) Od več strani nam potrjujejo, da je vse res in še več je res, kot ono, kar je dopis iz Ljubljane v predvčerajšnjem našem listu pripovedoval o neredu in sanitarno škandalnem stanju stvari, katero morajo vsled prezidavanja Maličeve hiše pretrpeti poštni uradniki in občinstvo. Uradnika Edvarda Schmalza bi bilo te dni skoro ubilo! Naj vendar slavna deželna vlada stvar vsaj ogleda, če poštno vodstvo v Trstu neče slišati, da tu treba pomoči. Saj so poštni služabniki in tisti, ki imajo ž njimi opraviti, tako rekoč, tudi ljudje, ne?

— (Kaznovan advokat.) Iz Ljubljane se piše v dunajske liste, da je bil tukajšnji advokat, penzionirani svetovalec deželne nadsodnije, g. Brolih, obsojen v prvej in dru-

sadu ne rodila. — Ako hočeš svojo šolo oživljati, skrbi za pošten kratek čas. Vse stori, kdor težavno polajša in koristno posladi. (Slomšek.)

10. Nobena stvar ne nadvlada resnice za dolgo časa; more se preganjati, ne pa pregnati. (Sv. Ignacij.)

11. Prav nevarno je, vse po enem potu siliti k napredku; še slabše, druge po sebi meriti. (Sv. Ignacij.)

12. Učitelj ne sme misliti, da je šola zavoljo njega, da v njej gospoduje, kakor samovladar; pa tudi ne sme misliti, da je šola za to, da bi ga živila, — temuč jedino za to, da bi v njej koristil človeštvu.

13. Priden mož je najlepše božje delo. (Popo.)

14. Kdor nobenega ne ljubi, naj tudi ne terja, da bi ga drugi ljubili. (Epictet.)

15. Kdor néma značaja, nij človek; on je le reč. (Chamfort.)

gej instanci tukajšnje sodnije na 10 gld. globe, ker je v necem spisu zmerjal tukajšnjo c. kr. finančno prokuraturo, da dela brezvestno, površno itd.

— (Učiteljske preskušnje zmožnosti) so se dovršile ter so dobili izmej 9 kandidatov, ki so se oglasili, spričevalo III. reda štirje kandidatje, spričevalo II. reda dva učitelja, a trije učitelji bodo reprobirani. Učitelj se je oglasilo 23 k zmožnostnej preskušnji; dve sta preskušnjo naredili izvrstno, dve sta dobili spričevalo II. reda, 15 spričevalo III. reda, tri pa bodo reprobirane. Jedna učiteljica je naredila preskušnjo v italijanščini, jedna pa v francoščini.

— (Tat na vozu.) Poroča se nam od tukaj: Bošteto Andrej, hišni posestnik in krčmar v Zalogu, se je peljal ondan po opravkih na Viš. V mraku se je peljal spet domú in da bi denar za šrango prihranil, peljal se je po potih črez polje. Dojde neko žensko, ki nosi culo ali cekar v roki. Ta ženska ga prosi, naj se mu sme prisesti na voz in peljati se z njim. On jej dovoli. Mej potoma pa mož zapazi, da sega ženska nekaj po njegovih žepih in pogledavši bolj na tanko, opazi tudi, da ima „ženska“ nenavadno močne roke, torej, da je preoblečen moški, a v cekarji zagleda tudi precej velik nož. Hitro sune cekar z voza in hoče tudi preoblečenega tujca. Ta pa oprime moža, tako da oba skup padeta. Neki delavci so od daleč to videli, a mislili, da je kaj „drugачnega prepira“ mej možem in ženo, pa nič blizu prišli, takó, da je preoblečeni tujec ušel.

— (Nenavaden prizor v vagonu.) Ljubljančan g. Ž. Sch. se je peljal predvčeranjem v Zagreb. Blizu Stenjevca je slišal on in so slišali drugi potniki silen krik v sosednjem kupeju, a kmalu potem odpre vrata neki tujec in skoči notri k njim s klicem: „Rešite me!“ Hoteli so ga potolažiti in g. Sch. stopi k njemu. Tujec se plaho okolo sebe ozira in zagotavlja, da nehče nikomur nič žalega storiti, pri tem pa seže v žep. Navzočni so uže sodili, da imajo z blaznim opraviti. G. Sch. stopi k njemu in se obrne ob jednem k nekemu lejtenantu rekoč: gospod lejtenant prosim . . . nij pa še teh besedij izustil, uže tujec odpre vrata in skoči iz vagona. — Tudi zagrebški listi poročajo o tem dogodjaji s pristavkom, da tujca še niso našli.

— (Slovansko pevsko društvo na Dunaji) ima petek 29. okt. svoje letno zborovanje. Na dnevnem redu je sledeče: 1. Poročilo o letnem delovanju. 2. Poročilo o denarnem stanju. 3. Volitev predsednika. 4. Volitev

16. Kar ne smeš govoriti, pusti na jeziku; bolje je hranjena beseda, kakor zlati zaklad. (Herder.)

17. Prokletstvo vsem, kateri kaj učé, pa sami ne izpolnjujejo. (Rousseau.)

18. Moder človek se pusti od sveta iskati, a samoto išče on. (Schulz.)

19. Življenja pomankljivosti bode smrt dodala. (Tasso.)

20. Kadar bereš, beri kaj takega, da ti bo kaj koristilo. V marsikaterih knjigah in časopisih je dosti prazne slame, pa tudi škodljivih in nevarnih iskric, ki ti lahko veliko nesrečo napravijo. Dobro berilo je tečna jed, slabo pa hud strup, ki mori dušo in telo. (D)

21. Nikoli ne pojdi v šolo nepripravljen in nikoli iz šole nepopravljen. — Tudi beseda se kuje in krivi, dokler je še gorka.

(Dalje prih.)

pevovodje in njega namestnika. 5. Volitev odbora. 6. Slučajni predlogi. Slovenski pevci, ki so članovi društva, naj blagovole vsi priti na to zborovanje, ker je zelo važno radi bodočnosti društva. Oni gg. slovenski pevci, ki do sedaj še niso bili udje, naj blagovole pristopiti društvu. Pevske vaje so vsak petek od 1/2 8. do 9. ure na večer, I Salvatorgasse Nr. 12 (Cäcilienverein).

— (Iz Gradca) se nam piše: Slovensko literarno zabavno društvo „Triglav“ v Gradcu ima v soboto 30. okt. ob 8. uri zvečer v gostilni „zum wilden Mann“ Jacominigasse št 5. zborovanje. Program je: 1. Čita se zapisnik. 2. Predavanje g. Pintarja. 3. Predlog o povišanji mesečnine in najemu društvene sobe. 4. Pogovor o petletnici društvenega obstanka. 5. Poročilo revizorjev. 6. Posamezni predlogi.

— (Politično društvo „Edinost“) vabi svoje ude in tudi druge rodoljube za javni občni zbor, ki bode v Sežani dne 2. novembra t. l. Zborovalo se bode v velikej dvorani g. viteza Scaramangà. Zborovanje se začne ob 3. uri popoldne. Dnevni red je: I. Memorandum do ministerstva obsegajoč potrebe in zahteve slovenskega naroda na Primorskem. II. Volitev jednega odbornika za Istro namesto umrlega g. Šabca in volitev novega tajnika. III. Predlogi posameznih udov. Ker je dnevni red jako važen, zato se je nadejati močne udeležitve.

— (Velika „beseda“ v Trstu.) Društvi „Edinost“ in „Podporno delavsko društvo“ napravita v nedeljo, dne 31. t. m. veliko besedo v zgornjej dvorani velike restavracije „Al monte verde“ (k zelenemu hribu) v dobrodelen namen, vsled česar vabita odbora omenjenih društev vse ude in druge rodoljube v Trstu in drugod, da se udeleže v prav obilnem številu te lepe in tudi v obče koristne veselice. Spored: I. Predavanje o narodnem gospodarstvu. — II. Beseda in sicer: 1. I. Grine. — „Na moru“, moški zbor pevcev delavskega društva pod vodstvom g. Bartlja. 2. A. Hajdrih. „Cerkvica“, čveterospev, pojó gospodje tržaški zbrani pevci. 3. „Zgubljeni sin“ — deklamacija, gspđč. H . . . 4. A. Förster. — „Ave Marija“ mešani zbor iz operete „Gorenjski Slavček“, pojó gspđč. pekinje in gg. pevci delavskega društva. 5. A. Hajdrih. — „V sladkih sanjah“, čveterospev — pojó gg. tržaški zbrani pevci. 6. A. Hajdrih. — „Mornarjeva tožba“, moški zbor sè samospvom baritonista pojó zbor delavskega društva in solo g. M . . . iz posebne uljudnosti. Mej točkami svira mestna godba pod vodstvom g. Sterna. III. del: 1. Prosta zabava s petjem v postranskih sobanah restavracije. 2. Ples v velikej dvorani. — (Godba g. Sterna.) Vstopnina k predavanju in besedi: 30 kr. Sedeži 20 kr. Vstopnina k plesu 70 kr. Radodarnosti se ne stavijo meje, ker gre za dobrodelni, izključivo narodni namen. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnice se dobivajo v prodajalnici g. Žitka, Corsia Stadion št. 1, potem v dvorani delavskega društva — zadnji dan pa samo pri vratih.

Razne vesti.

* (Konje in voz odpeljal.) Hrvatske novine poročajo: Dne 6. t. m. je prišel nek tujec v Mrzovič, najel voz in konje in se dal peljati v Šodolovac. Mej potom je svojega voznika napajal v vseh krčmah ali rad za vino dajal, voznik pa rad pil, tako, da je pošlednji nazadnje pijan na vozi zaspal. Tujec je pijanega spečega voznika od sebe z voza vrgel in odpeljal se s konji in vozom Bog vé kam. Obleden je bil po magjarsko.

* (Ostrupljenje z žvepljenkami.)
Dne 22. t. m. je igrala dve leti stara deklica na Dunaji v kuhinji z žvepljenimi užigalnimi klinčki. Mala je trgala glavice od klinčkov proč in jih požirala. Fosfor, ki je v žvepljenkovih glavica, je dete tako ostrupil, da je precej potlej po noči umrlo.

Dunajska borza 28. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	71	gld.	85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72	"	75	"
Zlata rente	87	"	10	"
1860 drž. posojilo	129	"	75	"
Akcije narodne banke	813	"	—	"
Kreditne akcije	279	"	75	"
London	117	"	20	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	34	"
C. kr. cekini	5	"	61	"
Državne marke	57	"	80	"

Gostilna „pri fajfi“

lingarjeve ulice,
vsako soboto (555—1)

frišne pečene klobasce, jeterne,
krvave in kranjske klobase.

Zahvala.

Za vsestransko blago sočutje ob naglej smrti naše preljubljene nepozabljive matere, oziroma tašče in stare matere

Marije Kozin,

za mnoge vence ter obilno spremstvo pri pogrebu izrekamo vsem p. n. deležnikom, posebno pa čestitim gg. pevcem za ginljivo petje najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 27. oktobra 1880.
(556) Ostali žalujoči.

Štev. 33
kr. š. sv.

(552)

Popravek.

Vsled dopisa c. kr. okrajnega šolskega sveta v Volovskem dne 20. oktobra t. l. št. 451, so podatki glede učiteljske službe v Materiji, kateri so v tek. mesecu bili trikrat razglašeni v „Slovenskem Narodu“ vsled dopisa „c. kr. kotarskoga šolskoga vječa“ ddt. Voloska 7. oktobra 1880 št. 441/C. S. D. — pomotljeni.

Krajni šolski svet Materijski,
dne 24. oktobra 1880.

Umetne zobe in zobovja

(zobovja z zračnim pritiskom)

prireja po najnovejšem umetnem načinu, ne da bi odstranjeval zobne korenine, brez vsake bolečine, votle zobe pa z dobro tvarino trajno plombira. Zobne operacije brez bolečin izvršuje s prijetnim mamilom.

zobni zdravnik A. PAICHEL

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.
Ordinuje od 9.—12. in od 2.—5. ure.

Gostilnarjem!

Lepa in frišna

čeva

na debelo in drobno prodajejo se prav po ceni

pri Kožarji
v Krakovem št. 8.

Tu se kupujejo tudi zajčje kože in od druge divjačine. (519—5)

F. Hlavka.

Tujci.

28 oktobra:

Pri **Malič**: Renker iz Dunaja. — Winter iz Kočevja. — Kaisers iz Zadoringer iz Gradca. — Oberländer iz Dunaja. — Volk iz Trsta. — Schernhorst iz Dunaja.

Pri **Slonu**: Holrig iz Dunaja. — Winter iz Kočevja. — Kaisers iz Zadoringer iz Gradca. — Oberländer iz Dunaja. — Volk iz Trsta. — Schernhorst iz Dunaja.

Slovenec, ki pridejo v Trst in tržaškim narodnjakom!

Gostilničar pri „Trattoria Adelsberg“

via Ghega, vis-à-vis kavarne Bott, blizu kolodvora,

rojen Slovenec, naznanja, da ima izvrstno vino črno in belo, ter pivo, ceneje kot drugod, in da se pri njem dobiva okusno kosilo (juha, meso, prikuha) po 20 kr. — Svoji k svojim! (551—2)

Ustanovljeno 1858.

Na dunajske svetovne razstavi l. 1873. odlikovano z medaljo za napredek in v Lincu s srebrno medaljo l. 1875.

Kraj za naročevanje vezene od zlata in cerkvenih paramentov.

Prečastitej duhovščini!

Štefan Berlyak,

meščan, izdelovalec cerkvenih paramentov,

priporoča se za izdelovanje vseh vrst cerkvenih del, kasul, pluvialov, baldahinov, mrtvaških prtov, oblačil za cerkvenike in ministrante, cerkvene perila, kakor tudi duhovenske obleke, abeeskih sukenj, reverend, kosmečkov itd.

Opazka: Vezene, za katere se daje tudi tvarina, se prevzamejo za montiranje, in se bodo najskrbnejše izvršile; na vsako vprašanje se takoj odgovori. (554—1)

WIEN.

Fabrik und Niederlage: Stadt, Grünangergasse Nr. 12,
vis-à-vis der Staatsschulden-Casse.

Karolina Berlyak

priporoča se za vezenje od zlata in svile:

Kasule, baldahine, mrtvaške prte, štole, bandera, zastave za pevka in veteranska društva.

Ornati se rado sprejemajo za apliciranje.

Osnovana l. 1848.

Dvorana za pohišje

J. J. NAGLAS-A

(v Ljubljani na turjaškem trgu h. št. 7).

Velika zaloga

priprostega in elegantnega pohišja, prevzema tudi, da pošteno in točno obskrbi cela stanovanja s hišnim orodjem in dekorativnim, nadalje kopelišča in hotele, v Ljubljani in na deželi.

Pohišje oddaje proti jamstvu tudi na obroke.

Zabija ter odpošilja se vse vrlo skrbno in troški zaračunajo se (438 - 8) toliko, kolikor jih ima zaloga

Osnovana l. 1848.

Temeljita pomoč
vsem, ki so v želodci in trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in snajenje sokrovce in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najbolje to sredstvo je

dr. Roza

življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem zahte vam; isti oživi vse prebavanje, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse težko prebavanje, osobito gnjus do jedi, kisle riganje, napetost, bljevanje, kri v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gld., pol sklenice 50 kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Vaše blagorodje!

10 let sem bolehal za boleznijo v želodci, ki mi je prouzročila zlatenico. Zdravniki so dejali, da sem bolan na vranici, a pomagali mi niso. Nijsem mogel ni spati ni jesti, s kratka, jako sem bil slab. A nasvetovani življenski balzam dr. Roze mi je odstranil vso bolezen; zdaj sem zopet zdrav in močan kot mladenič. Sukorad. (Mlada Boslava.)

F. Šembera.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi

dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: Vilj. Mayr, lekar; G. Piccoli, lekar; Jos. Svoboda, lekar. V Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar. V Kameniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. B. Pontoni, G. Cristofolletti, lekarja.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

Isto tam:

Praško vseobčno domače mazilo,

gotovo in izkušeno zdravilo zoper prisad, rane in ulesa.

Dobro rabi zoper prisad, ustavljanje mleka in če postajajo ženske prsi trde, kadar se otrok odstavi; zoper abscese, krvava ulesa, gnojne mozoljčke, črmati tur; zoper zanohtnico ali takozvanega črva na prstih; zoper obustavljanje, otekline, bezgavke, izrastke, morsko kost; zoper otekline po prehlajenji in po putiki; zoper ponavljajoč se prisad v udih na nogi, v kolenih, rokah in lediji, če se noge poté in zoper kurja očesa; če roke pokajo in zoper kitam podobne razpokline; zoper otekline, kadar je koga pičil mrčes; zoper stare rane in take, ki se gnojé; zoper raka, ranjene noge, vnetje kože na kosteh itd.

Vsak prisad, otekline, ukoščenje, napihnenje se kmalu ozdravi; kjer se je pa pričelo uže gnojiti, ule izsesa v kratkem in brez bolečin ozdravi.

V skatljicah po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušost, in po njem se dobi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj. (361—8)